

DZIENNIK LWÓW

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY
We Lwowie mies. 5,700.000 Mk.
z dostawą do domu 6,250.000 Mk.
na prowincji 6,250.000 Mk. za
granicą 10,000.000 Mk.
Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski
250.000 Mp
na prowincjonalnych dworcach
300.000 Mk.
Redakcja i Administracja
Lwów, Sykstuska 21.
Tel. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór 4:6

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: ARTUR W. HAUSNER.

Dymisja rządu Poincarego.

Dymisja gabinetu Poincarego.

PARYŻ, 26. III. (AW). Jak slychać, Izba Deputowanych uchwalila większością 271 głosów przeciwko 264, skierować projekt ustawy o uregulowaniu pensji urzędniczych do komisji skarbowej, mimo, że min. skarbu postawił kwestję zaufania. W związku z tem, o godzinie 12-tej w południe zwrócił się Poincare do Milleranda z prośbą o dymisję gabinetu.

Według wiadomości biura Wolffa prez. Millerand przyjął dymisję gabinetu.

Poincare utworzy nowy rząd.

PARYŻ, 26. III. (Pat.). Wezwani przez prezydenta Milleranda przewodniczący Izby deputowanych i Izby senatorów wyrazili opinię, że niezbędne jest wywarcie na Poincarego nacisku,

ABY POZOSTAŁ U WŁADZY.

Raul Peret i Doumergue, opuszczając pałac elizejski, oświadczyli dziennikarzom, że przewidywać należy utworzenie nowego gabinetu z Poincarem. Millerand przyjmując Poincarego, nastawał energicznie, aby prowadził nadal swe dzieło, stwierdzając, że w działalności swej posiada on aprobatę nie tylko parlamentu, lecz całego kraju.

Poincare zastrzegł sobie czas do namyślu do jutra.

Wina ministra skarbu, Delasterie.

PARYŻ, 26. III. (Pat.). Na posiedzeniu Rady ministrów, minister Delasterie poin-

formował członków gabinetu o okolicznościach, wśród jakich upadł projekt rządowy w Izbie. Minister zaproponował swą dymisję i oświadczył, że właściwie tylko on nie uzyskał votum ułności, ponieważ polityka gabinetu została dwukrotnie aprobowana przez Izbę i senat. Poincare oświadczył jednak, że cały gabinet musi ustąpić.

Prezydent Millerand oświadczył, że gołów jest zwrócić się z prośbą do parlamentu o ponowne przeprowadzenie głosowania nad ustawą emerytalną.

PARYŻ, 26. III. (Pat.). Powodem dymisji gabinetu Poincarego były niepomysłne dla rządu wyniki głosowania w Izbie deputowanych w sprawie emerytur, które Poincare, mając na względzie obecną sytuację ekonomiczną, uważał za stosowne narazie odłożyć. Część prasy utrzymuje, że kwestja zaufania postawiona została przez ministra finansów Delasterie, który już od dawna utracił cały swój autorytet i względem którego prasa zajmowała zdecydowanie nieprzychylnie stanowisko. W wielu dziennikach pojawiły się artykuły, domagające się dymisji Delasterie celem wzmocnienia powagi gabinetu. Jednak wobec tego żądania Poincare zachował stanowisko odmowne i nawet już po upadku gabinetu stwierdził, że gabinet jego stanowił blok jednolity i że udzielenie dymisji jednemu z członków gabinetu było niedopuszczalne.

Przeciw komisarzowi oszczędnościowemu.

WARSZAWA, 26. III. (Tel. wł.). Na wczorajszym posiedzeniu komisji budżetowej toczyła się dyskusja nad pozycją ministerstwa spraw wewn. o uposażeniu nadzwyczajnego komisarza oszczędnościowego p. Moskałewskiego.

P. Rosmarin (kolo Zyd.) oświadczył, że właściwym premierem jest p. Moskałewski, ponieważ p. Grabski nie zjawia się nigdy na posiedzeniach komisji oszczędnościowej. Mowca postawił zapytanie, dlaczego w skład komisji nie wchodzi przedstawiciele mniejszości narodowych. P. Moskałewski w odpowiedzi odrzekł, że wchodzi do niej rzeczoznawcy.

P. Wyrzykowski zarzucił p. Moskałewskiemu, że uprawia politykę partyjną i oświadczył się za skreśleniem odnoszącej się do niego pozycji budżetowej.

Dyskusji nie ukończono.

Oszczędności — na urzędnikach

WARSZAWA, 26. III. (Pat.). Na dzisiejszym posiedzeniu komisji budżetowej złożył nadzw. komisarz oszczędnościowy p. Moskałewski sprawozdanie ze swej działalności. Ze sprawozdania tego wynika, że dotychczas udało się zmniejszyć wydatki państwowe przez skreślenie 23.000 etatów urzędniczych niezależnie od szeregu oszczędności w wydatkach rzeczowych.

Sowiety prowadzą politykę pokojową?

Sprawa Besarabji.

WIEDEŃ, 26. III. (Pat.). Przewodniczący delegacji sowieckiej, Kresteńskij, oświadczył w rozmowie z dziennikarzami, że związek republik sowieckich uprawia politykę pokojową, zarówno na wschodzie, jak i na zachodzie. Sowiety uznały Polskę, Finlandję, Estonję, Lotwę i Litwę. Gdyby — powiedział Kresteńskij — polityka Sowieców była tak samo imperjalistyczna, jak dawna polityka carska, to musiałoby się to uwydatnić wobec nowych państw. Do Wiednia — powiedział Kresteńskij — przybyliśmy z zamiarem załatwienia spornych spraw między Rumunją, a nami. Jeżeli rząd

rumuński będzie się opierał na zasadach sprawiedliwości i gotowości pokojowej, to uda się załatwić wszystkie sprawy pomyślnie dla obu stron.

WIEDEŃ, 26. III. (AW). Przewodniczący rosyjskiej i rumuńskiej delegacji zwrócili się do min. spraw zagran. z prośbą o przyjęcie przewodnictwa konferencji rosyjsko-rumuńskiej. Min. Grünberger przyjął propozycję. Dziś popołudniu odbędzie się pierwsze posiedzenie konferencji. Panują poglądy, iż konferencja zakończy się bez rezultatu, jeśli delegacji sow. domagać się będą omówienia kwestji Besarabji.

Wielkie wrzenie wśród górników

z powodu przedłużenia 8-godz. dnia pracy.

KRAKÓW, 26. III. (AW). Wśród górników Zagłębia Krakowskiego i Dąbrowskiego panuje wielkie wrzenie z powodu przedłużenia 8-godz. dnia pracy. W niektórych

kopalniach wybuchły dzikie strajki, do rządu tych kopalń należą „Brzeszcze”, gdzie 10 strajku stanowią oprócz czasu pracy jeszcze żądania ekonomiczne.

Oplaty pocztowe bez zmiany.

WARSZAWA, 26. III. (Pat.). Na czasokres od 1. do 15. kwietnia b. r. włącznie obowiązują te same opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne, jakie ustalono na okres od 16. do 31. marca b. r.

„I Gdańsk i Gdynia”.

GDANSK, 26. III. (AW). „Baltische Presse”, omawiając sprawę portu w Gdyni, dochodzi do wniosku, iż potrzeby gospodarcze Polski wymagają portu zdolnego do obrotu towarowego w wysokości 12 do 15 milj. tonn. Gdańsk wystarcza załadować na 2 i pół milj. tonn. Stąd problematę dostępu Polski do morza nie należy ujmować w alternatywie „Gdańsk albo Gdynia” lecz w twierdzeniu „I Gdańsk i Gdynia”.

O wywóz zboża za granicę.

WARSZAWA, 26. III. (A. Wł.). Z kol miarodajnych zaprzeczają wiadomości jakoby rząd zawarł z pewnymi berlińskimi firmami umowę dotyczącą wywozu zboża zagranicę. W najbliższym okresie rząd nie zamierza eksportować zboże zagranicę, poza ilością przyznaną rolnikom na spłatę podatku majątkowego.

Niewolnica Miłości

Największe arcydzieło „Złotej produkcji“ polskiej firmy „Sfinks“ autora „Przystanku tramwajowego“ **wkrótce w Kinie LEW.**

WIEC KOBIEC.

Z różnych krańców miasta, pospieszył liczny zastęp kobiet na zgromadzenie zwołane do Izby rękodzielniczej.

Były tu obecne robotnice, matki i żony robotników, nie brakło też inteligencji. Przybyli też bardzo licznie robotnicy, duża sala nie mogła pomieścić uczestników. Zapal, z jakim przemawiały przygodne mówczynie i wiara w słuszność postulatów głoszonych przez PPS, świadczy, iż szerzy się uświadomienie wśród kobiet, że rośnie nowa armia, która ramię w ramię z całym ruchem robotniczym pójdzie do walki wyzwoleniczej.

Zgromadzenie zagała tow. *Andraszko-wa*, zaznaczając, że po raz pierwszy w wolnej Polsce kobiety polskie wraz z proletariatem całego świata święcą dziś „Dzień Kobiet”. Kobiety w Polsce powołane do życia politycznego przez pierwszy Rząd Ludowy, któremu przewodniczył tow. *Moraczewski*, nie mogą być zaporą w walce klasy pracującej, ale jej wzmocnieniem. Obowiązkiem kobiet jest spełnić swe obowiązki i wyzyskując zdobyte już prawa razem z mężczyznami kuć społeczną przyszłość dla wszystkich ludzi pracy.

Następnie do przydzium wiecu wybrano tow. *Andraszko-wą*, *Talarkę*, i sekretarkę tow. *Gorczyńską*.

Tow. *Drobulowa*, omawiając postulaty poruszane w rezolucji wskazała, iż tylko PPS walczy o prawa kobiet. Pierwszy tow. *Moraczewski* dawszy kobietom prawo wyborcze, powołał je do kształtowania bytu państwowego. (Oklaski).

Szczęście całości polega na szczęściu jednostek, bez różnicy płci i rodziny. Państwo musi wziąć w swą opiekę opuszczone dzieci i bezradną kobietę. Musimy walczyć o równą płacę, za równą pracę. PPS walczy o los robotnika, o ośmiogodzinny dzień pracy, o angielską sobotę, walczy o zdrową robotniczą rodzinę, partja nasza wypowiedziała też walkę alkoholizmowi, prostytucji, i domaga się, aby tylko zdrowe jednostki wstępowały w związki małżeńskie. (Oklaski).

Domaga się też, aby oświata była dostępna dzieciom proletariatu i aby nastąpiło powszechne rozbrojenie. Oto szereg postulatów, o które walczyć musi każda uświadomiona kobieta. Mowczynie wśród oklasków wzywa kobiety, aby organizowały się pod sztandarem PPS.

Tow. poseł *Hausner* na wstępie zaznacza, że dzisiejszy „Dzień Kobiet” winien być punktem zwrotnym w całokształcie życia. Dotychczas klasa pracująca leciała do mety niejako jednym skrzydłem.

Kobiety mają być tą drugą mocą wiodącą do zwycięstwa świat robotniczy. Dotychczas jednak kobieta była niejako ciężarem, hamulcem wyzwoleniczego ruchu socjalistycznego. Poezja i sztuka, które uwielbiały kobiety, nie wyzwalały z upośledzenia społecznego, tak kobiety z burżuazji, jakoteż z proletariatu.

Dopiero na sztandarze socjalizmu wypisano hasło wyzwolenia klasy pracującej i kobiet. Ale wyzwolenie to samo przyjsie nie może, trzeba o nie walczyć. Prawa дарowane bez wysiłku mijają się ze swym celem. Świadczy o tem prawo wyborcze kobiet w Polsce. Kobiety zdecydowały w czasie wyborów i ich niewiedzy zawdzięczamy to, iż nędza panuje u nas.

Przeciwnicy zarzucają nam, iż walczyliśmy z wiara, religią. Burżuazja wierzy tylko

w pełny żołądek. Socjalizm wierzy natomiast w wzniosłe ideały, w ten raj na ziemi, o którym marzył Chrystus.

Chrystus pedził z kościoła paskarzy, i przekupniów i zalecał ubóstwo. Dziś pyszni i rozpiera się bogactwo, bronione przez kościół.

Księża bronią kapitalizmu. Nie mieli oni nawet słowa nadziei dla chłopów pańszczyźnianego, iż przyjdzie kres jego niewoli.

Obalamucone wyborczynie posłały do sejmu swych wrogów, którzy zastępują tam interesy bogaczy, którzy nie chcą płacić podatków. Księża nie powiedzą o tem na kazaniu. Dzięki kobietom 44 księży było w pierwszym sejmie i dopiero papież zmusił biskupów do usunięcia się z życia politycznego, niewłaściwego ich przeznaczeniu.

Przyszłość życia społecznego i gospodarczego w Polsce zależy od uświadomienia kobiet. Zwycięstwo zależy od tego. Dlatego kobiety organizujcie i uświadamiajcie się. (Oklaski).

Imieniem rady robotniczej tow. *Andreasik* powitał zgromadzenie. Przemówienie

swę zakończył okrzykiem na cześć organizacji kobiet. (Oklaski).

Tow. *Marja Kobjko* z Krakowa, przemawiając, zaznaczyła, iż w stosunku do Krakowa we Lwowie za mało jest zorganizowanych kobiet. Winę tego w znacznej części ponoszą mężczyźni. W każdej dzielnicy miasta winny być organizacje kobiece. (Oklaski).

Następnie tow. *Andraszko-wa* odczytała zaleconą przez C. K. W. rezolucję, którą jednogłośnie przyjęło.

Tow. *Winnikowa* w pięknych słowach wezwwała kobiety do łączenia się w organizacje PPS.

Przy końcu mejaka *Wierzbicka*, chciała sprowokować zebranie, sławieniem sfer prawicowych i ich starań o „poprawę” bytu kobiet, dano jej jednak słuszną i ciętą odprawę.

Imponujący wiec ten zakończono odśpiewaniem „Czerwonego sztandaru”.

W sali drukarzy odbył się wieczorek deklamacyjno-wokalny, przy przepelnionej widowni.

Wdzięczna publiczność dziękowała też gorąco zespołowi amatorskiemu tow. drukarskich za miłe spędzony wieczór.

Wybory Mussoliniego.

Partje włoskie i skład przyszłej Izby.

Dnia 6. kwietnia odbędą się wybory do Izby włoskiej na podstawie ordynacji, skonstruowanej przez rząd Mussoliniego w ten sposób, że zapewnią ona zwycięstwo wyborcze kandydatom rządowym. Według tej ordynacji Włochy są podzielone na 15 wielkich okręgów wyborczych, z których każdemu przypada 1 mandat na 75.000 mieszkańców tak, że n. p. Lombardia posiada 70 mandatów, a Sycylja 12. Dwie trzecie mandatów przypada liście, która w całym kraju uzyska absolutnie największą ilość głosów, wobec czego n. p. faszysty będą wybrani na Sycylii, chociaż ich tamtejsza lista lokalna uzyska o wiele mniej głosów, niż listy innych partji. Partja, która zdobędzie absolutną większość, musi jednak, aby otrzymać 2/3 mandatów, skupić na sobie przynajmniej 1/4 wszystkich oddanych głosów.

Listy kandydackie dzielą się na takie, które wystawione są na cały kraj i na listy o charakterze lokalnym. Do pierwszych zaliczyć należy także te, które wprowadzić nie mogły wystawić swych list we wszystkich okręgach wyborczych, ale za którymi stoi partja. Liczba tych list wynosi 13, a mianowicie: faszystowska lista większościowa, faszystowska lista mniejszościowa, faszysto-dyssydenci, liberalni demokraci i zwolennicy Giolittiego (bez charakteru opozycyjnego względem rządu) konstytucyjna opozycja, klerykałna partja ludowa, grupa chłopska, republikanie, maksymaliści, Zjednoczenie socjalistyczne, komuniści i socjaliści III. międzynarodówki, niezależni i tak zwani socjalni demokraci, będący partją opozycyjną o zabarwieniu burżuazjnie radykalnem.

Listy lokalne budzą mniej zainteresowania. Jest ich 7.

Z tych 20 list 8 należy do opozycji, a mianowicie: Zjednoczenie socjalistyczne, maksymaliści, komuniści, republikanie, klerykałna partja ludowa, konstytucyjna opozycja i t. zw. socjalna demokracja. Pewien opozycyjny charakter względem rządu bez zasadniczego odrzucania jego metod posia-

da również lista faszystów dyssydentów

Oprócz faszystów tylko Zjednoczenie socjalistyczne i klerykałni wystawili swoje listy we wszystkich okręgach.

Mussolini i jego oficjalne agentury oświadczyły uroczyście, że walka wyborcza będzie prowadzona tylko „bronią duchową”. Jak ta „broń duchowa” pracuje, świadczą przykłady z dotychczasowej kampanji wyborczej: W Andrii po utarczce słownej w gospodzie socjalista *Sacchetti* został w drodze powrotnej do domu napađnięty z zasadzki i zraniony strzałami rewolwerowymi. Stan jego jest beznadziejny. W Reggio nell' Emilia wyciągnięto w nocy z mieszkania kandydata maksymalistów, *Piccininiego* i zamordowano w odległości kilku kilometrów od domu.

Chodzą słuchy, że na dzień wyborów zostanie zmobilizowana milicja faszystowska. Medjolańska „Unita” podaje, że na tenże dzień zostaną translokowane oddziały wojsk z okolic przyjaźnie dla faszyzmu usposobionych w okolicy antyfaszystowskie. Przewodcy partji „przewrotowych” mają być umieszczalni przez przytrzymanie ich w aresztach. Po wsiach wojsko i milicja ma oddziaływać w kierunku spędzania do wyborów indyferentnej ludności, której oczywiście poleci się, jak ma głosować.

W skład nowej Izby wejdzie — jak podają pisma — 275 faszystów, przynależnych do partji, 20 posłów, których umieszczono na liście rządowej jako „techniczne capacity” i 100 na tę listę wybranych „liberalów”, idących z faszystami. Ponieważ większość rozporządza tylko 356 miejscami, więc do owych 395 powyżej wymienionych posłów wliczono także 39 faszystów, jako przedstawicieli mniejszości, wobec czego mniejszość w istocie rozporządza będzie tylko 140 miejscami, których rozdział przewiduje się następująco: 50 socjalistów wszelkich odcieni, 50 klerykałów, 10 sprzyjających faszystom liberalów, 20 posłów konstytucyjnej opozycji i 10 republikanów, Niemców i Słowian.

ATLANTYDA ³⁶⁻¹ - 2 serje razem - 12 aktów

spokowy film wytwórni francuskiej podług powieści Piotra Benoit. Niezwykle frapujący obraz, który trzyma widza w napięciu od początku do końca. Szczyt techniki kinematograficznej, mistrzowska gra, olśniewająca wystawa. W główn. roli (Antinei) znakomita nasza rodaczka **Stanisława Napiórkowska**. Kino „LEW“.

Czeska Panama.

Oficerowie korupcyjniści.

Stędtwo w sprawie aresztowanego za przyjmowanie łapówek kapitana Kouta — o czym onegdaj donosiliśmy — zatacza coraz szersze kręgi. Przesłuchano cały szereg osób, którym kap. Kout przyznał nadzwyczaj wysokie odszkodowania za straty, poniesione podczas inwazji bolszewickiej na Słowaczczyźnie, wskutek czego intendancja wypłaciła o półtora miliona koron więcej niż należało. Przez pośrednika, adwokata Hegyi'ego aresztowano wiele osób cywilnych, oraz kapitana sztabu, Sperlingera, bezpośrednio zaangażowanego w oszustwach.

Jest niezrozumiałe, że kapitan Kout posiadał tak wielkie pełnomocnictwa, iż na jego wykaz wypłacano bez kontroli znaczne sumy, idące w dziesiątki tysięcy koron.

Radca ministerjalny łapownikiem.

Ohunniecka policja wpadła na ślad nowej afery korupcyjnej, której nici prowadzą do Pragi. Zamieszany w nią jest dy-

rektor towarzystwa akcyjnego dla budowy telefonów i telegrafów, Hähnel, oraz radca ministerjalny Licman, który został aresztowany. Policja otacza na razie całą sprawę tajemnicą, wobec czego niewiadomo, dla jakich celów dał się Licman przekupić.

Nowe afery.

PRAGA, 26. III. (Pat.). „Narodni Listy“ donoszą w sprawie nowej afery korupcyjnej w ministerstwie poczt, że zarządzone zostało śledztwo w sprawie wszystkich dostaw, zawartych przez to ministerstwo. Przypuszczają, że dalsze śledztwo wykryje inne nieprawidłowości, ponieważ przy rozdawaniu dostaw niektóre firmy były faworyzowane na niekorzyść państwa. „Rude Pravo“ donosi o nowej aferze w ministerstwie obrony krajowej. Idzie tu, — jak twierdzi dziennik — o dostawy „botków“ (damskich trzewików — Red.), które to dostawy zostały zatwierdzone przez ministerstwo po cenie normalnej, jakkolwiek materjał był zły i nie do użycia. Dziennik zapowiada dalsze rewelacje w tej sprawie.

Proklamowanie republiki greckiej.

ATENY, 25 3. (Pat.). W przemówieniu programowym Papanastasiu zażądał ogłoszenia przez zgromadzenie ostatecznego pozbawienia praw dynastji do tronu, wzbronięcia pobytu w Grecji członkom rodziny królewskiej, upoważnienia rządu do wywłaszczenia jej dóbr i proklamowania republiki, z zastrzeżeniem aprobaty jej uchwały przez plebiscyt.

ATENY, 25 3. (Pat.). Izba przyjęła znaczną większością głosów program gabinetu Papanastasiusa,

dotyczący detronizacji króla Jerzego i utworzenia republiki.

ATENY, 25 3. (Pat.). Salwy artyleryjskie oznajmiły ludności o powzięciu przez Zgromadzenie narodowe uchwały w sprawie ogłoszenia republiki. Decyzja Zgromadzenia narodowego powitana została w mieście z niesłychanym entuzjazmem. W tych dniach ukaże się dekret o amnestji dla wszystkich przestępców politycznych i wojskowych.

Rosja nie chce się pogodzić z utratą Besarabji.

MOSKWA, 25 3. (Pat.). Radiostacja moskiewska rozesała następujący komunikat: Odpowiadając na telegram Cziczierina, Poincare wypowiada się przeciw interpretacji, według której protokół besarabski stanowić ma pogwałcenie praw ludności besarabskiej. Cała odpowiedź Poincarego opiera się na deklaracji słynnego Sfatul Cerij z 27 marca 1918, która uznaje suwerenność Rumunji nad Besarabją, a która to deklaracja — jak oświadcza w odpowiedzi Cziczierin — była pogwałceniem woli ludności besarabskiej.

Inspirowany przez rząd parlament francuski,

solidaryzując się z Rumunją w przededniu konferencji wiedeńskiej, bierze na siebie wielką odpowiedzialność i winien być przygotowany na konsekwencje, jakie mogą stąd wyniknąć.

BUKARESZT, 25 3. (Pat.). W niedzielę odbyła się w Kiszyniewie wielka manifestacja, z udziałem przeszło 100.000 osób, przybyłych z całej Besarabji. Manifestanci wysłali do rządu telegram z wezwaniem do wyraźnego stwierdzenia, że ludność Besarabji wyraziła już trzykrotnie swoją niechęć do zachwiania woli powrotu na łono matki-ojczyzny.

Roztopy podmywają linje i mosty kolejowe.

Częściowe wstrzymanie ruchu kolejowego. — Powódź pod Lublinem.

WARSZAWA, 26. III. (Pat.). Na odcinkach w górę i w dół Wisły pod Warszawą sytuacja wskutek znacznego osłabienia lodu przedstawia się groźnie.

WARSZAWA, 26. III. (Pat.). W dyrekcji radomskiej, na odcinku Nadbrzezie-Dwikosy, przy moście kolejowym na Wiśle, zniszczyła płynąca kra jedną izbicę (ochrona filarów mostu) i 7 poważnie nadwyreżyła. Ruch kolejowy odbywa się z przesiadaniem. Na linii kolejowej Rejowiec-Bełzec wezbrane wody podmyły przyczółek mostowy na przestrzeni 3 m. Na tejże linii podmyty został przez bieżące wody nasyp na przestrzeni 10 m. Na linii Lublin-Rozwadów podmyty został tor kolejowy w trzech miejscach. Ruch na tym odcinku wstrzyma-

no. Pociągi Warszawa — Lwów Nr. 903 i 904 skierowano przez Kraków. Władze kolejowe przy pomocy wojska przedsięwzięły odpowiednie środki ostrożności celem zabezpieczenia mostów kolejowych, torów i t. p. przed zniszczeniem przez roztopy wiosenne.

WARSZAWA, 26. III. (Tel. wł.) Przepływające pod Lublinem rzeki Bystrzyca, Czerniejówka i Czechówka, wystąpiły z brzegów. Przedmieście Lublina, Bronowice, jest całkiem zalane wodą.

Część domów pogrążona jest w wodzie po okna parterowe. Powódź dotknęła również fabrykę „Zjednoczenia Polskich Fabryk Maszyn i Narzędzi Rolniczych“. Ulica Foksal, łącząca miasto z dworcem kolejow-

wym, jest na przestrzeni kilkuset metrów zalana, a przepływające fale dochodzące do wysokości jednego metra. Ludność zalanych dzielnic poniosła olbrzymie straty.

W związku z gwałtownym wylewem Wieprza spodziewane jest prawie na pewno wstrzymanie ruchu pociągów na linii Warszawa — Lwów poprzez Lublin.

Zbrodnicze mamienie narodu niemieckiego.

DARMSTADT, 25. III. Minister spraw zagr., dr Stresemann wygłosił tutaj mowę, którą można uważać jako programową mowę przedwyborczą. Przewódca niemieckiej partji ludowej zobrazował swą politykę na stanowisku kanclerza i ministra spraw zagranicznych, broniąc się przed zarzutami, że szuka jedynie porozumienia z Francją, a zaniedbuje stosunki z Anglią.

W dalszym ciągu mowca ostro rozprawił się z radykalną prawicą, głoszącą, że jedynym ratunkiem dla Niemiec jest zerwanie traktatu wersalskiego. Niemcy o czemś podobnym nie mogą marzyć. Podsuwanie narodowi planów wojennych jest zbrodniczym mamieniem go, co okazałoby się w pierwszych 24 godzinach.

Mowę Stresemanna oklaskiwano burzliwie.

I w kraju dolarów drożej niż przed wojną.

WASZYNGTON. Sprawozdanie Departamentu Pracy wykazuje, że ceny detaliczne głównych artykułów spożywczych podniosły się półtora raza. Przypominając rok 1913 jako 100, przeciętna cena w grudniu 1923 wynosiła 150. Ryż podniósł się najmniej, bo z 100 na 111, lecz jaja ze 100 na 188, a mleko ze 100 na 161, chleb ze 100 na 155.

Wzrost kosztu mieszkania w całych Stanach wynosi 66,5 procent.

N. U. Z. A.

279—1

zawiadamia, że otrzymała już

CUKIER

przydziałowy na marzec

i sprzedaje po 2,000.000 Mk. za 1 kg., a więc najtaniej we Lwowie. Przy nabyciu konieczne okazanie legitymacji stwierdzającej wpłacenie pełnego udziału.

12 lat więzienia za szpiegostwo.

LIPSK, 24. III. Kapitan francuskiego sztabu generalnego, d'Arnont, został przez sąd tutejszy za szpiegostwo skazany na 12 lat ciężkiego więzienia i na grzywnę 500 marek. Prokurator wniosł swój na tak wysoki wymiar kary uzasadniając, że proces ten ujawnił, jak szeroko w Niemczech jest rozgaleziona francuska sieć szpiegowska.

Rykw — rozdwojony.

BERLIN, 25. marca. (Pat.) „Der Tag“ donosi, że od kilku dni bawi w Berlinie następca Lenina na stanowisku prezesa Rady rosyjskich komisarzy ludowych, Rykw. Ma on bawić w Berlinie pod przybranym nazwiskiem Pawłowa.

Rosyjskie poselstwo w Berlinie zaprzecza tej informacji i twierdzi, że Rykw znajduje się na Kaukazie.

Klara Zetkin oskarżona o zdradę stanu.

LIPSK, 25. marca. (Pat.) Prokurator generalny tutejszego trybunału polecił aresztować komunistkę Klarę Zetkin, przebywającą obecnie w Moskwie. Pozostaje ona pod zarzutem zdrady stanu.

DZIŚ po raz ostatni w APOLLO przepiękny dramat **LAWINA**

35-1

Wielkie zwycięstwo Partji Pracy w Australji.

LONDYN, 26. III. (Pat.) Dzienniki donoszą, że wybory w południowej Australji dały partji pracy 25 mandatów, na ogólną liczbę 50 mandatów. Dwa wyniki wyborcze

nie są jeszcze znane, przyczem jednak jeden z nich uchodzi za pewny dla partji pracy, wobec czego uzyskalaby ona przy wyborach większość.

Znowu podwyżka taryfy kolejowej!

Osiągnięcie przewidywanych w preliminarzu budżetowym ministerstwa kolei dochodów z ruchu osobowego w sumie złp. 493.732.000 złp. nie daje się uzyskać mimo podwyżki taryfy osobowej, a to dlatego, iż

taryfa towarowa pozostaje w dalszym ciągu na niskim poziomie.

W związku z tem rozważane jest obecnie w ministerstwie kolei podwyższenie taryf towarowych o 25 do 30 procent.

Zakończenie strejku drukarzy.

Dnia 26. b. m. odbyły się pertraktacje Wspólnej Komisji Cennikowej, złożonej z delegatów Gremjum i towarzyszy drukarskich. Konferencja obradowała pod przewodnictwem wiceprezydenta dr. Schleichtera w obecności posła tow. Hausnera. Po 5 i pół godzinnych obradach przyjęto jako zasadę, że regulacja płac odbywać się będzie na podstawie wskaźnika Gł. Urz. Stat. w Warszawie. Ustalono minimum zasadnicze na 103 milionów mkp. tygodniowo. Również uregulowano w tym samym stosunku płace za czas ubiegły od 1. II. b. r.

Przyjęto iż przyjmowanie uczni do praktyki wstrzymuje się do końca roku 1921. Umowa obowiązuje do końca sierpnia 1921 z dwutygodniowym wypowiedzeniem. Zaznaczyć należy, że strejk pracowników drukarskich trwający od 7-miu tygodni przekonał Gremjum Właśc. Drukarń, że postulaty tychże należy bezwarunkowo uszanować, bo Organizacja Drukarzy, mająca za sobą półwiekową historję jest tak silną i solidarną, że potrafi godnie stanąć w obronie praw robotnika-obywatela.

Wesoły kącik.

Informacje Pata.

W telegramie, donoszącym o skandalach korupcyjnych w Czechach, Polska Agencja telegraficzna (Pat.) podaje: „w aferze tej idzie o dostawę podków, które to dostawy“ itd.

Gdyby pismo podało dosłowny tekst informacji Pata, czytelnik byłby zażarowany wiadomością, że w Czechach rozpisuje się oferty nawet na dostawę podków... Tymczasem chodzi tu (nie — idzie) o dostawę „botków“, dąskich trzewików, z czego inteligentny odbiorca telegraficznych depesz Pata wywnioskował, że chodzi o podkowy.

Wiadomości z kraju.

TRAGICZNY WYPADEK NA RAMPIE KOLEJOWEJ. Stefan Beresko i Rajmund, obaj zamieszkali w Sielcu, pod Sosnowcem, odprowadzali do domu w Miłowicach p. H. D., urzędniczkę kasy chorych.

W drodze obydwoj młodzieńcy zatrzymali się na przejeździe przy walcowni Miłowice, by zapalić papierosa. Panna H. D. minęła przejazd i czekała na Bereszkę i Rajmunda.

Naraz od strony stacji Sosnowiec nadbiegł parowóz w wielkim pędzie i najechał na stojących młodzieńców.

Bereszko, widząc niebezpieczeństwo, chciał się ratować ucieczką, nogi jednak zaplątały mu się między szynami i padł pod koła parowozu, który mu zupełnie odciął głowę od tułowia.

Rajmund w przestraszu padł na tor między szyny i parowóz przejechał nad nim, zadając mu tylko nieznaczne rany.

WYKRYCIE ZBRODNI, POPELNIONEJ PRZED TRZEMA LATY W WARSZAWIE. W roku 1920 w sposób zagadkowy zastrzelono w Warszawie żołnierza, Stanisława Długosza. Ze strony policji i wojska wówczas prowadzone śledztwo nie zdołało wyświecić tego zagadkowego morderstwa. Dopiero obecnie sprawa ta została wyjaśniona przez naczelnego świadka zabójstwa. Oto w policji zameldował się ów świadek, którego nazwisko narazie policja trzyma w tajemnicy i zeznał, że w jego obecności niejaki Józef Karczawski

jednym strzałem pozbawił życia Długosza. Po przeprowadzonych wstępnych dochodzeniach Karczawskiego aresztowano i odstawiono do sędziego śledczego. Wymieniony świadek twierdzi, że dlatego dotychczas nie doniósł o tem policji, gdyż obawiał się zemsty Karczawskiego, który zagroził mu zamordowaniem w razie, gdyby przed kimś wydał tajemnicę.

Zmniejszenie się obiegu banknotów.

WARSZAWA, 26. III. (A. W.). Obieg banknotów 20. b. m. wynosił 522 trylionów marek, czyli że w ostatniej dekadzie zmniejszył się o 18 trylionów. Zmniejszenie obiegu przypisać należy wzmożonemu wpływowi podatku majątkowego.

Hrabia morderca.

WARSZAWA, 26. III. (A. W.). Dziś przywieziono do Warszawy Bogdana hr. Ronikiera, zabójcę St. Chrzanowskiego i osadzono w aresztach.

Żywność amerykańska dla Niemiec.

WASZYNGTON, 25. marca. (Pat.) Izba reprezentantów uchwaliła kredyt w wysokości 10 milionów dolarów na zakupno artykułów żywności dla niemieckich kobiet i dzieci.

Rokowania rosyjsko-angielskie.

MOSKWA, 26. III. (A. W.). Rada komisarzy ludowych zatwierdziła następujący skład delegacji sowieckiej do rokowań z Anglią w Londynie: przewodniczącym delegacji jest Rakowski, członkami są: Litwinow, Tomskij, Preobrażenski, Szejman, Stomniakow i pięć innych osób. Sekretarzem generalnym delegacji jest Roistein.

Pogromy Żydów w Jaffie.

LONDYN, 26. III. (A. W.). W Jaffie według doniesień prasy angielskiej doszło do pogromów żydowskich, przyczem wywiązała się ostra strzelanina między Arabami a policją.

Gen. Szeptycki prosi o wdrożenie przeciw niemu śledztwa.

WARSZAWA, 26. III. (Pat.) Ministerstwo spraw wojskowych komunikuje, w związku z zeznaniami złożonemi na przewodzie sądowym w sprawie por. Lisa-Błońskiego, a dotyczącemi generała broni St. Szeptyckiego: Gen. Szeptycki wniósł prośbę do ministerstwa spraw wojskowych o wdrożenie przeciw niemu śledztwa z jednoczesnym zawieszeniem go w czynnościach urzędowych. Minister spraw wojskowych nie znalazł podstaw do uwzględnienia tych wniosków. Gen. Szeptycki zwrócił się do sądu honorowego dla generałów z prośbą o zbadanie postawionych mu zarzutów.

Kryzys rządu tureckiego i parlamentu.

KONSTANTYNOPOL, 26. III. (A. W.). Obrady nad nową konstytucją turecką spowodowały ostre przesilenie z powodu odrzucenia jednego artykułu konstytucji. Do grupy opozycyjnej należy 130 posłów. Z dawnej większości pozostało tylko 80 posłów wiernych rządowi. Jeżeli stanu tego nie uda się usunąć premierowi, nastąpi rozwiązanie Zgromadzenia Narodowego.

Odebranie Ludendorffowi obywatelstwa.

DUSSELDORF, 26. III. (Pat.) Rada miejska postanowiła odebrać gen. Ludendorffowi obywatelstwo Hanoweru.

Kradzież blankietów paszportowych.

W Gieszynie skradziono pewnemu urzędnikowi starostwa 50 blankietów paszportowych serji B od nr. 263001 do nr. 363050 włącznie. Ktoby posługiwał się tymi dokumentami będzie pociągnięty do odpowiedzialności.

Wpływy z danin i monopolu.

Wpływy do kas skarbowych z ważniejszych danin, opłat stempowych i monopolu państwowych dały w pierwszej dekadzie b. m. 18,359.347 fr. zł. licząc wpływy z daniny lasowej i ze sprzedaży obligacji pożyczki kolejowej.

Wpływy tej dekady przekroczyły znacznie wpływy otrzymane w odpowiedniej dekadzie ub. miesiąca, w której dały jedynie 5,779.074 fr. zł.

NADEŚLANE.

Lekarz-dentysta Dr. Z. RENKER

plac Unji Brzeskiej I. 1 (obok Sokoła II) 44-5
w chorobach zębów i jamy ustnej.

Lekarz-dentysta M. CZACKIESKI

STRYJ, SOBIESKIEGO 9-11. 227

Dom p. drowej Pecezenik — naprzeciw apteki pod Marka, Boiska.

„OKRĘGÓWKA“

SPÓŁDZIELNIA PRACOWNIKÓW KOLEJÓW.

WE LWOWIE

sprzedaje swoim członkom

różnego rodzaju: materiały tekstylne, gotowe ubrania, płótna, swetery i obuwie na RATY miesięczne.

Wobec zastoju budowlanego i klęski bezrobocia.

W ub. wtorek, przedpołudniem odbył się tłumny wiec, w sali ratuszowej w sprawie bezrobocia w przemyśle budowlanym.

Zebrań przewodniczyli pp. *Maciatek, Murzyński i tow. Cichacki*, sekretarzem *Kubejko*.

Jako mowcy zabierali głos tow. *Cichacki, pp. Spondrowski, Maciatek, Reiss, tow. Wilkowski i Bielec*.

Mowcy w jaskrawych słowach omawiali zgubne następstwa zastoju w przemyśle budowlanym i wykazywali konieczność uruchomienia kredytów na rozbudowę miast.

Tow. poseł *Hausner* wyczerpująco omówił dzieje ustawy o rozbudowie miast na terenie sejmowym. Ustawa ta zapewniająca przyszłość rozbudowie miast została uchwalona przez sejm poprzedni. Jednocześnie nie wydano doń rozporządzeń wykonawczych. Winę tego ponoszą przedstawiciele prawicy, którzy myślą jeszcze kategorjami z 16 wieku. Miasta nie mają swoich przedstawicieli w Sejmie.

„Demokratyczny“ Lwów wybrał p. *Maczyński* na posła, który wstąpił do klubu wielkich obszarników i broni ich interesów.

Gdy postawiono wniosek, aby część komornego przeznaczono na rozbudowę miast, pp. *Głabiński i Maczyński* głosowali przeciw temu. Prawica w sejmie popiera interes garstki kamieniczników, a nie interes mas ludowych, interes społeczny.

Obecnie z powrotem wraca do sejmu z senatu ustawa o ochronie lokatorów. Mowca oczekuje, że ustawa ta nie przedziej wejdzie w życie, aż będzie zrealizowana ustawa o rozbudowie miast. *Oklaski*.

Następnie uchwalono rezolucję, którą podajemy w skróceniu:

Zebrań na wiecu stwierdzają, że ruch budowlany ustał zupełnie, bez nadziei na szybkie uruchomienie.

Następstwem tego, jest katastrofalny brak mieszkań, który się zwiększa z powodu dełożowania zrujnowanych budynków. Nastęstwem zastoju ruchu budowlanego istnieje bezrobocie olbrzymich mas ludności.

Wzywa się przeto rząd, aby zapobiegł tej katastrofie i rozpoczął zapowiedziane roboty, aby wydał rozporządzenie wykonawcze do ustawy o rozbudowie miast i do ustawy o ochronie lokatorów, aby dano władzom samorządowym pełnomocnictwa do zniewolenia instytucji finansowych i handlowych, aby rozpoczęły budowę domów.

Wzywa się rząd, aby objęte ustawą o ochronie lokatorów 20 proc. dodatków do komornego użył tylko na rozbudowę miast i dal je komitetom wykonawczym przy zarządach komunalnych.

Wzywa się rząd, aby na poczet wpływów 20 proc. dodatku do komornego dal zaliczkę zwrotną 2 miliony franków złotych, by można było rozpocząć budowę domów.

Wzywa się wszystkich posłów i senatorów, aby poparli postulaty poruszone w tej rezolucji.

Jako dodatkową rezolucję uchwalono: Wzywa się zarząd gminy miasta Lwowa, aby powołał komitet wykonawczy do rozbudowy miast, z przybraniem do tego komitetu reprezentantów pracowników i przedsiębiorców dominujących w przemyśle budowlanym.

Wzywa się rząd do wyasygnowania funduszy na budowę przykliniki i urzędu pocztowego przy ul. *Potockiego*.

Przy udzielaniu kredytów budowlanych stronom prywatnym, należy w pierwszej linii uwzględnić przemysłowców budowlanych.

Walka o posady na poczcie.

Wiadomo, że poczta polska źle funkcjonuje, ale nie ma nikogo, kto by zastanawiał się nad usunięciem niedomagań, gdyż sternicy tej ważnej dla życia gospodarczego i kulturalnego gałęzi administracji, zajęci byli troską o utrwalenie się na zajmowanych stanowiskach, a niektórym z nich do dziś troska ta spędza sen z powiek.

Nieudolność dotychczasowa ministerstwa poczt i telegrafów została naogół trafnie oceniona, co wpłynęło na decyzję, że raczej należy zwinąć takie ministerstwo, aniżeli dalej taki instrument administracyjny utrzymywać. Ministerstwo poczt nie wiele bowiem zajmowało się sprawnością funkcjonowania poczty, ale było siedliskiem intryg osobistych, dlatego, po zwinieciu tego ministerstwa utworzono generalną dyrekcję poczt, której odebrano personalja, aby ci panowie więcej samą pocztą się zajęli. Naszym zdaniem należało usunąć ludzi, którzy obsiedli pocztę, a cele sanacyjne byłyby prędzej osiągnięte.

Ale p. *Moszczyński* wyprosił sobie posadę generalnego dyrektora, choć miał do zwalczania ósemkowego kontrkandydata w osobie wicepr. dyr. poczt. we Lwowie p. *Makarewicz*a, obarczonego zresztą obecnie nieprzyjemną dyscyplinarką i spełniającego swe obowiązki służbowe w jemu tylko właściwy sposób (jest gościem w biurze).

Gdy p. *Moszczyński* został już generalnym dyrektorem, jego zastępcami mają być p. wicem. *Dobrowolski* (znany z naszego procesu) i radca min. *Henr. Heilman*, na dalszą czwartą rangę, piastowana przez dyr. dep. *Zakrzewskiego* (dawnej *Olejnika*) w gen. dyr. nie ma miejsca. Otóż o to miejsce dla napiętnowanego wyrokiem sądowym współtowarzysza niedoli toczy się obecnie podstępna walka.

Spensjonowano przedwcześnie i bezprawnie prezesa dyr. lwowskiej p. *Bieniawskiego* (wiadomość o tem, jakoby go zaspensjonowano, okazała się nieprawdziwa), aby na jego miejsce przenieść prezesa z *Bydgoszczy*, *Dutezyńskiego*, za co dostałby czwartą rangę, a *Zakrzewski* objąłby prezesurę w *Bydgoszczy*, gdyż do *Lwowa* nie mają odwagi go przysłać.

Podobno min. *Kiedroń* zatwierdził już te wnioski p. *Moszczyńskiego*, a *Zakrzewski* w swe imienniny na *Józefa* wobec podwładnego personalu dawał już wyraz swemu „żałowi“, że niebawem będzie musiał pójść na inny posterunek. Oto są drogi, którymi chadza polityka personalna na poczcie.

W końcu dodać musimy, że Związek pocztowców dał się podstępnie wciągnąć do tych intryg, idących z góry, a niektórzy jego członkowie nadużyli zaufania redakcji „*Robotnika*“, aby z procesu potępiającego pp. *Moszczyńskiego*, *Dobrowolskiego* i *Zakrzewskiego* ukuć broń przeciw p. *Bieniawskiemu*. Związek pracowników musi stać zdala od wszelkich zakulisowych intryg i sam unikać tych metod, jeżeli nie chce stać się pośmiewiskiem, lub piłką kopaną ze wszelkich stron.

Monarchja w Persji.

LONDYN, 21. III. (Pat). „*Daily Mail*“ dowiaduje się z Teheranu, że wobec energicznej opozycji zaniechano myśli proklamowania republiki. Parlament perski postanowił uchwałę o detronizacji dotychczasowego szacha na rzecz jego syna następcy tronu.

Dzień Kobiet.

W RAWIE RUSKIEJ

hasło wydane przez C. K. W. odbiło się gromkim echem. Tamtejsi towarzysze dołożyli wszelkich starań, aby „Dzień Kobiet“ jak na to niewielkie miasto, wypadł jak najokazalej.

Do lokalu L. L. K. licznie napłynęły zaciekawione kobiety — wszak podobne zgromadzenie po raz pierwszy tam się odbyło.

Na Zgromadzeniu przemawiał tow. *Frohlich*. Uchwalono rezolucję C. K. W. ponadto jeszcze uchwalono przystąpić do Sekcji Kobiet F. P. S. w Rawie Ruskiej.

Rozwój Związku Robotniczych Spółdzielni Spożywców.

Wymownie świadczą o bezustannym rozwoju Związku Robotniczych Spółdzielni Spożywców sumy obrotów rocznych, ogłoszone w Nr. 2 „*Robotniczego Przeglądu Gospodarczego*“, za czas od powstania Związku do r. 1924.

Obroty te wynosiły w markach przedwojennych: w r. 1919 — 300.207 mk.; w r. 1920 — 755.962 mk.; — w r. 1921 — 1.109.482 mk.; w r. 1922 — 767.086 mk.; a w r. 1923 — 1.954.539 mk.

W markach obiegowych różnice są oczywiście znaczniejsze, wzrastają bowiem z 7.805.000 mk. w r. 1919 do 86.180.000 mk.; w r. 1920 — do 581.442.000 mk. w r. 1921.; do 1.097.700.000 mk. w r. 1922 i wreszcie do 345.993.000.000 w r. 1923.

Cyfry te świadczą, że wysiłki klasy pracującej osiągnęły cel: stworzyły mocne podstawy istnienia tak ważnej placówki gospodarczej, jaką jest Związek Robotniczych Spółdzielni Spożywców. — (BIS).

Z ruchu zawodowego.

§ KLAMSTWA KOMUNISTYCZNE. W pismach komunistycznych ogłoszone sprawozdanie z przebiegu ostatnich Konferencji połączeniowych między Zw. Odzieżowym a Zw. Krawców z ul. *Brackiej*.

Sprawozdanie zmysłone, kłamliwe od początku do końca. Zarząd Główny Zw. Odzieżowego nadsyła nam nast. sprostowanie tych kłamstw:

1) Nieprawdą jest, że Kom. Centralna wystąpiła z kategorycznym żądaniem połączenia się ze Zw. przy ul. *Brackiej* dopiero z chwilą gdy tam przeszedł zarząd z lewicy.

Prawdą natomiast jest, że jeszcze we wrześniu 1923 r. Kom. Centralna wezwwała Związek ten do bezwzględnego połączenia ze Zw. Odzieżowym a ówczesny zarząd oświadczył wkońcu gotowość swą połączenia się. Ostateczny termin zlikwidowania oddzielnego Związku ustalony został na koniec grudnia ub. r.

2) Nieprawdą jest, że zarząd obecny z ul. *Brackiej* dążył do połączenia ze Zw. Odzieżowym na zasadzie równouprawnienia wszystkich członków i wolności przekonań politycznych. Prawdą natomiast jest że cały czas do chwili ostatniej argumentował on swą niechęć do bezwzględnego połączenia motywami antysemitkami, które spowodowały opuszczenie Zjazdu połączeniowego (z końcem 1922) przez delegatów Związku z *Brackiej*.

3) Nieprawdą jest że Zarząd Główny nasz odrzucił żądanie odpowiedniego przedstawicielstwa do Zarz. Głównego i zaproponował Związkowi temu aż — 1 miejsce.

Prawdą jest, że wedle sity liczebnej nie należałoby mu się nawet 2-eh miejsce a od początku ofiarowywano naję 2 miejsca do Zarz. Głównego, 1 do Kom. Wykonawczego — razem 3.

4) Nieprawdą jest, że uważamy Zjazd za demoralizację.

Prawdą jest, że z punktu widzenia organizacyjnego uważamy za niedopuszczalną i demoralizującą zabawę w „Zjazdy-Połączeniowe“

Dlatego żądania Związku, który sam czynny udział brał przy zorganizowaniu Zjazdu-Połączeniowego, a Zjazd ten potem opuścił — żądanie zwołania ponownego „Zjazdu-Połączeniowego“ — odrzuciliśmy.

Tudno i bezcelowe wyliczać wszystkie fakty zmyślone, gdy wszystko od A do Z nie odpowiada rzeczywistości.

Sprawa najpilniejsza — budowa domów.

W ministerstwie skarbu odbyła się kilka dni temu Konferencja w sprawie rozbudowy miast. Zainteresowane rozbudową miasta były reprezentowane przez prezydentów Lwowa, Krakowa, Wilna, Poznania i Warszawy.

Prez. min. Grabski, który brał udział w Konferencji zaznaczył, iż Sanacja Skarbu została doprowadzona do takiego stanu, że rozbudowa miast na podstawie zdrowych kredytów staje się aktualną. Rząd może już w kwietniu wobec poprawy sytuacji finansowej realizować swój program budowy domów, co w pewnym stopniu zmniejszy bezrobocie. Prez. Grabski apelował do reprezentantów miast, aby miasta poszły za przykładem Rządu i część swych dochodów przeznaczyły na cele budowlane. Przy tej sposobności prez. Grabski stwierdził, że jednakowoż najgłówniejszym czynnikiem, któryby przyczynił się do ożywienia ruchu budowlanego mogłaby być inicjatywa prywatna.

Dyskusja uzgodniła pogląd, że celem uzyskania funduszy na akcję budowlaną miasta powinny oprzeć się na artykule 7-ym ustawy dnia 11 sierpnia r. z. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych i podwyższyć odpowiednio podatek od lokali. — Uzyskane z tego źródła kwoty, byłyby obracane przez miasta częściowo na budowę domów robotniczych we własnym zarządzie, częściowo na poparcie prywatnej inicjatywy budowlanej.

Stara to śpiewka, z której w najmniejszym stopniu korzysta Lwów. Wysoki podatek lokatorski został wprawdzie uchwalony przez Radę miejską, ale w uchwale ani wzmianki nie było, że część tego podatku będzie przeznaczona na cele budowlane. Stawiane w tym kierunku wnioski radnych socjalistycznych zostały przez radę odrzucone.

Lwów pod względem braku mieszkań znajduje się w położeniu tragicznym, a ze strony miasta nie widać najmniejszej inicjatywy. Jak czytamy w pismach warszawskich, rada miejska w Warszawie uchwaliła pobierać półtora procent rocznie od wartości niezabudowanych placów znajdujących się w obrębie miasta.

Gdyby Lwów pod tym względem poszedł za przykładem Warszawy, mógłby niebagatelny fundusz zdobyć na cele budowlane. Właściciele parceli budowlanych nieobciążeni wysokim podatkiem nie pozbywają się swej własności, uspokajając się z flegmą, że „to rzecz martwa, jeść nie chce”. Wyższe opodatkowanie skłoni niejednego do pozbycia się choćby części parceli po cenie takiej, którąby się opłacała mającym ochotę budować. Działający bowiem koszt budowy wyższy o 200 proc. od przedwojennego ma swoje źródło także w tem, że parcele budowlane przekroczyły znacznie cenę złota.

Przy tej sposobności chcemy zwrócić uwagę na zdumiewające zjawisko: W czasach ogólnej katastrofy mieszkaniowej znaczna jest we Lwowie ilość niedokończonych budowli, rozpoczętych jeszcze przed wojną. Odpowiednie czynniki powinny bliżej zaznajomić się z powodami dla których budowy się nie kończy. Jeżeli właściciel niema pieniędzy na wykończenie domu, powinny znaleźć się sposoby i środki aby taką budowę doprowadzić do końca. Nie wolno cofnąć się. Właściciel ma swoją **spekulację**, należy poczynić starania o przeprowadzenie takiej ustawy, któraby właściciele niewykończonych domów obciążała podatkami tak, jak gdyby to były domy przedpreją w stosunku do kamieniczników aby się stało zadość interesowi publicznemu.

I jeszcze jedno. Wystarczy przejść się po peryerjach miasta aby skonstatować, że wiele domów zwłaszcza parterowych stoi pustką. Właścicielom „nie opłacało się” trzymać lokatorów płacących czynsz ustawowy, a ze względu na stan domów istotnie mizerny nie trudno było uzyskać potwierdzenie, że dom jest „baufällig”.

Te właśnie małe opustoszałe domki winny znaleźć szczególną opiekę miasta, bo można by je w razie stwierdzonej niezamożności właściciela odrestaurować i oddać ludziom na użytek kosztem pożyczki lub poręki miejskiej.

Na ankietach, w prasie, wszędzie, gdzie się mówi i pisze o katastrofie mieszkaniowej, podkreśla się, że zastój budowlany jest nieszczęściem dla

przemysłu budowlanego i jemu pokrewnych. Zwrócono mi bardzo słusznie uwagę, że nie tylko dla tych kategorii przemysłu, które bezpośrednio mają pracę w budowie, a więc nie tylko szklarze, kaflarzy, lakiernicy cieśle itd. Brak mieszkań wpływa także na zamieranie ruchu w innych działach przemysłu i handlu. Cóż mają robić stolarze meblowi, tapicerzy, skoro ci, co „mieszkają” urzędzenia nie zmieniają, a ci co urządzenia potrzebują, nie mają mieszkań? Sklepy z porcelaną, naczyaniem, pościelą szafkami domowymi itd. itd. narzekają na

brak ruchu, który ma swoją przyczynę w braku zapotrzebowania, wynikłego z nędzy mieszkaniowej.

Kwestją mieszkaniową od szeregu lat u nas się „zagaduje”, bo dotychczas nie konkretnego żadne ustawy ani żadne uchwały nie przyniosły.

Psucie ustawy o ochronie lokatorów w skutku przyniesie jeszcze większą bierność kapitału w kwestji budowy. Kto zechce, za pieniądze znajdzie w przyszłości mieszkanie łatwiej jeszcze niż teraz. O eksmisję „niepożądanych” lokatorów nie będzie trudno.

Kwestja mieszkaniowa jest paląca!

Karol Nacher.

W wtorek popoł. bardzo liczna rzesza publiczności spieszyła w orczaku żałobnym, aby na wieczny spoczynek ementalny odprowadzić ciało człowieka, który życie całe poświęcił opiece społecznej.

Wśród zupełnego braku zrozumienia dla tego wielkiego problemu w naszym społeczeństwie, żył i działał nieszukający laurów wytrwały pracownik społeczny, który pragnął, aby człowiek pracy, na wypadek, gdy utraci możliwość, czy zdolność do pracy, nie był zmuszony wyciągać rękę po jałmużnę. Ubezpieczenie na wypadek choroby, na starość, na wypadek bezrobocia, na wypadek nieszczęśliwej przygody, oto ideały, Karola Nachera, im też poświęcił On, całe, wcale różami nie wysłane życie.

Urodzony 14 sierpnia 1860 r. w Rzeszowie, gdzie też ukończył gimnazjum, jako młody student uniwersytetu lwowskiego szuka pola pracy społecznej i znajduje jej zawiażki w budującym się we Lwowie ruchu demokratycznym, skupiającym się około ś. p. Rewakowicza.

Ale właściwe pole działania dla swoich zdolności i skłonności znalazł dopiero w powstającej na gruncie lwowskim Polskiej Partji Socjalno-Demokratycznej. Karol Nacher należał do założycieli pierwszego komitetu partyjnego, On współpracował w ówczesnych pismach „Robotniku” i „Site”. On budził klasę pracującą z pańszczyźnianego letargu. Rzucił swe młodzieńcze sily i niepospolite zdolności, aby dla pracy zdobywać prawa. Do wieńca też jego zasług wpleść należy powołanie do życia pisma dla robotników żydowskich „Der Arbeiter”, które redagował wspólnie z tow. Fränklem i Salamandrem.

Pracując jednak w organizacji politycznej, wraz z jej założycielami Hudecem, Mańkowskim, Obirkim, Żelazkiewiczem, kładł wielki nacisk na potrzebę rozwinięcia silnej robotniczej organizacji ekonomicznej, zawodowej, a sam stworzył i rozwijał z czasem potężne stowarzyszenie handlowców i urzędników prywatnych, które w historii tego zawodu odegrało pierwszorzędną rolę. Sklepy były wówczas otwarte do 10, a nawet 12 w nocy, a subjekt sklepowy był w swej pracy niewolnikiem. Stowarzyszenie to przeprowadziło pod prezesurą Nachera skuteczną walkę o skrócenie dnia pracy.

Wielki Kongres Związków Zawodowych w Przemysłu powołał do życia dwa

sektarjaty zawodowe, jeden w Krakowie pod kierownictwem zmarłego przed kilku dniami tow. Kurowskiego, drugi we Lwowie z tow. Nacherem na czele i dziwnym zarządzeniem losu pogrzeb ich odbył się niemal równocześnie. Tow. Nacher kładł podwaliny organizacji kolejarzy i kelnerów.

W roku 1891, partja nasza po raz pierwszy wzięła udział w wyborach do zarządu Kasy chorych m. Lwowa i wprowadziła tam reprezentantów zorganizowanej klasy pracującej, wśród nich był i Karol Nacher, który wkrótce wybił się na czoło działaczy w dziedzinie ubezpieczenia społecznego.

Wysyłany na wszystkie zjazdy i aukty w sprawach ubezpieczeniowych był autorem zasadniczych uchwał, wygłaszał referaty, opracowywał projekty ustaw dla ogólnopolskiej komisji socjalno-politycznej, które później były realizowane przez ciała ustawodawcze.

W roku 1897 wstąpił do lwowskiej Kasy chorych w charakterze urzędnika, później został jej sekretarzem i na tem stanowisku oddał tej instytucji jak też idei ubezpieczenia społecznego w najszerszym słowa znaczeniu niejedną przysługę. Nadto pracował w zarządzie Zakładu pensyjnego i był prezesem Związku urzędników prywatnych i ubezpieczeniowych.

Od roku 1919 bierze wybitny udział w pracach nad polskim ustawodawstwem ubezpieczeniowym, zapraszany przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społ., a równocześnie organizuje Związek Kas chorych którego też zostaje duszą i dyrektorem. Mimo silnie nadszarpniętego już zdrowia odbudowuje zniszczone wojną kasy i w tej pracy, niemal przy biurku zaskoczyła go śmierć.

Zeszedł z ważnego posterunku społecznego, niezastąpiony pracownik.

Okolo trumny zgromadziły się tłumy aby pożegnać zasłużonego społecznika.

Imieniem Związku Kas chorych i Kasy chorych m. Lwowa, żegnał go prezes Bolesław Lewicki, imieniem partji, w której szeregach spędził zmarły najpiękniejsze lata swego pracowitego życia, przemawiał tow. poseł Hausner, tow. Andreasik mówił z ramienia związków zawodowych. Przemawiali jeszcze reprezentanci urzędników prywatnych, ubezpieczeniowych i t. d. i niejedna padła łza nad tą świeżą mogiłą.

Różne.

SPIEKI W ARGENTYNIE. Niezwykła fala upałów wysuszyła w ostatnich czasach Argentynę do tego stopnia, iż wiele potoków nie okazuje najmniejszego śladu życia i żegluga jest niemożliwa w górnych okolicach rzeki Parany.

PSI KONCERT PRZEZ RADIOTELEFON. Zagranicą, w szczególności w Anglii i Ameryce, urząda się najrozmaitsze próby z radiotelefonem. Między innymi w Anglii postanowiono przekonać się, jakie też wrażenie wywoła szczekanie psa w radiotelefon na inne psy, znajdujące się blisko aparatów odbierczych. I cóż się okazało?

Wrażenie było piorunujące. Jeden z psów zerwał cały aparat, wybiegając ze słuchawką na łbie do ogrodu, gdyż myślał widocznie, że drugi pies tam się właśnie znajduje. Inny pies szczekał do aparatu i szukając drugiego psa, zaplątał się w sznurach; jakiś mały piesek ze strachu schował się pod stół, a kot, znajdujący się w domu, gdzie jest duża tuba, tak, że głos z radiotelefonu rozchodzi się bardzo wyraźnie, z początku najężył się a potem skoczył w tubę.

ODKRYCIE STAREJ ŚWIĄTYNI. Dzienniki włoskie donoszą, że obok Awinionu odkryto starą świątynię z czasów cesarza Augusta. Świątynia ma 22 m. szerokości i ozdobiona jest wspaniałymi krużgankami i kolumnadą.

Sprawy partyjne.

* POSIEDZENIE KOMISJI ORGANIZACYJNEJ RADY ZW. ZAW. odbędzie się w czwartek 27. bm. w lokalu przy ul. Ormiańskiej 2. II. p.

* POSIEDZENIE OKR. SĄDU PARTYJNEGO odbędzie się w piątek, dnia 28. b. m. o godz. 7-mej wieczorem w lokalu przy ul. Sykstuńskiej 21. II. p.

O konieczne przybycie proszeni są: Tow. Adreasik, Dr. Huber, Cieśliewicz, Drewniak, wiceprez. m. Obirek, Lisiewicz i Ryglan.

Sekretariat P. P. S.

* XXIV ZEBRANIE SZKOŁY PARTYJNEJ odbędzie się w piątek 28. bm. o godz. 7-mej wieczór w lokalu przy ul. Brajerowskiej 8.

Od 7-8 wykład tow. M. Hankiewicza.

Od 8-9 czytanie i objaśnianie „Manifestu Komunistycznego” K. Marxa. — tow. Fröhlich.

* DO WSZYSTKICH KOMITETÓW PARTYJNYCH I RAD ROBOTNICZYCH P. P. S. WSCH. MAŁOPOLSKI. Z powodu posiedzenia Rady Naczel-

nej PPS. 5 i 6. kwietnia b. r. Konferencję Obwodową przesuwa się na niedzielę, 13. kwietnia b. r.

Sekr. Obw. PPS. we Lwowie.

Komunikaty.

× „ZYCIE”. Posiedzenie zarządu odbędzie się w sobotę, dnia 29. b. m. o godz. 7-mej. Uprasza się o punktualne przybycie.

× W ZW. ZAW. STOLARZY „ZGODA” odbędzie się dzisiaj, we czwartek 27. b. m. o godz. 7-mej wieczór

ODCZYT

tow. Fröhlicha na temat „Socjalizm naukowy Karola Marxa” w świetle materialistycznego pojmowania dziejów.

× W ZW. ZAW. METALOWCÓW ul. Ormiańska 1. 31. odbędzie się dzisiaj, (27. marca) o godz. 7-mej wieczór

ODCZYT

tow. Skafaka na temat: „Nauka o społeczeństwie”

× ZEBRANIA CYKLISTÓW I MOTOCYKLISTÓW odbywać się będą każdego piątku od godz. 7-9 wiecz. w lokalu „Lwówianka” mleczarnia przy ul. Sienkiewicza 1. 9.

Lwowskie Tow. Kolarzy i Motorzystów zawiadamia, że w tym roku uwolnieni zostali cykliści od opłaty za przejazd rowerem przez rogatki lwowskie.

Z ruchu robotniczego.

§ ZWIĄZEK ZAW. ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO w Rzpltej Polskiej, z siedzibą w Czechowicach — Śląsk, zmienił dotychczasowy swój adres, przenosząc biura związkowe do nowo wybudowanego Domu Robotniczego w Czechowicach — Obecnie adres tego Związku jest następujący: Związek Zaw. Robotników Przemysłu Chemicznego i Pokrewnych w Rzpltej Polskiej, Dziedzice, skrzynka pocztowa.

Za wiersz milm. 1 szpaltowy zwykle za tekstem Zł. — 08. Nadesłane Zł. — 24, w tekście Zł. — 40.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zł. — 48. Drobne ogł. za słowo Zł. — 05. Komunikaty Zł. — 32, zamiejscowe o 25%, drożej.

1 złp. = 1,800.000 Mp. Ceny ogłoszeń w złp. obliczanych po urzędowym kursie franka złotego, podawanego codziennie.

NA RATY!**PRACOWNIA NA MIEJSCU!****NA RATY!**

Płaszczki i raglany, ubrania męskie i dziecięce, suknie, bluzki, halki, swetery, bieliznę męską, damską i dziecięcą oraz towary bławatne i galanteryjne

HURTOWNY DOM KONFEKCYJNY

M. FISCH i J. MACHAROWSKI

LWÓW, ulica ZÓŁKIEWSKA 3.

Wykonuje się wszelkie roboty na zamówienie w przeciągu 24 godzin. Pracownia na miejscu. Przekonajcie się o solidności naszej firmy i polećcie swoim znajomym.

TOKARNIE, HEBLARKI, SZTANCE, WIERTARKI, MŁOZERKI, GATRY, TRANSMISJE, PASY, PRASY do dańówek, BECZKI, POMPY, poleca: „PILOT”, Lwów, ul. Bato-rego 1. 4.

UŻYWAJcie pasty do obuwia ERDAL w puszkach 1/4, kilowych do nabycia w hurtowni **Marbasa Wildera** Lwów, Szaltalna 8
Telefon Nr. 1406. 174-

Klasa pracująca

kupuje pończochy, skarpetki i t. p. najtrwalsze i najtaniej u firmy **PFAU, Lwów, Rynek 19,** bo wchód przez sień. 128

Rok założenia 1881

ARTYKUŁY DOMOWO - GOSPODARCZE
MYDŁO „LABĘDŹ“!!!
GLÓWNY SKŁAD FARB I MATERJAŁÓW
ALOJZY HÜBNER 200 Lwów, RYNEK 38

Panowie!

Najstارانiej i najtaniej wykonuje przeróbki męskich kapeluszy tylko jedyna krajowa fabryka

RUDOLFA NEUWELTA, przy ul. Balonowej 3. SKŁADNICE: Pl. Marjański 8, ul. Kazimierzowska 25 i ul. Gródecka 72. 242-

Zdojne szwaczki i prasowaczki

do lepszej bielizny męskiej, na dobrych warunkach przyjmie natychmiast

Fabryka bielizny „LEOPOL” Łyczakowska 7.

„GRAFKA” MAREK SEIDE

Lwów, ul. Koftataja 6 (w podwórzu) 125

posiada zawsze na składzie:
PAPIERY wszelkiego rodzaju i formatu
PRZYBORY DRUKARSKIE: Rygaly, szuffe, wierszowniki itp.

MASZYNY DRUKARSKIE
Masy do wałków, — Farby drukarskie
Dr. RATTNER S. A.

Zastępstwo na Polskę odlewni czcionek i linii mo-siężnych **POPELBAUMA** we **WIEDNIU**.

SPECJALISTA CHOROBY SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH

Dr. Schwarz były sekundariusz szpitala powaz. (naprzeciw gł. poczty).
ul. Słowackiego 4
Leczenie lampą kwarcową. 32

Inserujcie

w „DZIENNIKU LUDOWYM”

Żądajcie Piszczkowskiego mydła „VENUS”, „LEWEK” i tłuszcz „TOVOTTE”.

Przedstawiciel: „RODOHAN” Lwów, Ossolinskich 6.
Telef. 13-10 Miarodajnym firmom dogodnie warunki. Tel. 13-20

Spółdzielnia „Dom Robotniczy” w DROHOBYCZU

zwołuje na dzień 6 (szóstego) kwietnia 1924 r. o godz. 10-tej rano w lokalu własnym przy ul. Szopena 10

WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie: a) z działalności Zarządu b) kasowe i przyjęcie bilansu za rok 1923.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i wniosek na udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
4. Wybór Rady Nadzorczej i Zarządu
5. Wnioski i interpelacje.

Wrazie braku kompletu przewidzianego statutem, następne Walne Zgromadzenie odbędzie się bez względu na ilość członków o godzinie później, z uchwały jego będą prawomocne.

Wstęp na Walne Zgromadzenie za okazaniem książki udziałowej. 278-2

RADA NADZORCZA
SPÓŁDZIELNI „DOMU ROBOTNICZEGO” w DROHOBYCZU.

NA RATY! Najelegantsze stroje dla pań i najwykwintniejszą bieliznę do wypraw ślubnych -- sprzedaje **PLASZCZE MODELE 1924**

„PARYŻANKA” NA RATY!
LWÓW, PAŃSKA 22.

DLA PIERSIOWO CHORYCH!

Każdy lekarz ordynuje przy wszelkich chorobach dróg oddechowych uporczywym kaszlu i t. d. najlepszy, jedynie wypróbowany środek **„SULFOCOL LAOKOON”** w każdej aptece do nabycia
Zakłady chemiczne „LAOKOON”, Sp. z ogr. odp. we Lwowie, Lindego 6